

GÜBRELERİN PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM :

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Yönetmelik; ürünlerin piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya ürünler piyasada iken ilgili teknik düzenlemelerine uygun ve güvenli olup olmadığının gözetimi ve denetimine, bunun sonucunda alınacak önlemlere ve piyasa gözetimi ve denetimi konularına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 - (1) Aynı Yönetmelik; tarımsal üretimde kullanılmak için üretilen ve “Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik” ile “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” kapsamında yer alan ürünlerin piyasa denetimi, denetimine ilişkin işlemler ile bu ürünlerin üretimi, ithali, ihracatı, alım ve satımıyla uğraşan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili hususları kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Aynı Yönetmelik; 06.04.2011 tarih ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak 03.06.2011 tarih ve 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ye, 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ile 27 /06/2013 tarih ve 28690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2013/4895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelikte değişiklik yapılması hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Aynı yönetmelikte yer alan tanımlar;

- a) Bakanlık: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nı
- b) Bitki besin maddesi: Bitkilerin beslenmesi için gerekli olan azot, fosfor, potasyum gibi birincil, kalsiyum, magnezyum, kükürt ve sodyum gibi ikincil, demir, çinko, bakır, mangan, bor, molibden ve kobalt gibi üçüncül veya iz olan elementleri,
- c) Dağıtıcı: Ürünlerin tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- d) Denetçi: Bakanlık merkez teşkilatı ilgili birimi ve İl Müdürlüklerinde, denetim yapma konusunda eğitim görmüş, Bakanlıkça "Gübre Denetçi Kimlik Kartı" verilmiş personeli,
- e) Etiket: Ambalajı üzerinde veya içerisinde yapışık veya basılı olarak bulunan veya ürünün ambalajı ile birlikte sembol, işaret, resim veya yazılmış, basılmış desenlenmiş, işaretlenmiş kabartılmış, tanımlanmış nesneyi,
- f) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'nü,
- g) Gübre: Asıl amacı bitkiyi beslemek olan materyali,
- h) Güvenli ürün: Kullanım süresi içinde, normal kullanım şartlarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve temel gerekler bakımından azami ölçüde korunma sağlayan ürünü,
- ı) İl Müdürlüğü: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının il düzeyindeki müdürlüklerini,
- i) İlçe Müdürlüğü: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilçe düzeyindeki müdürlüğünü,

- j) İyi uygulama kodu: İlgili sektördeki mevcut teknoloji düzeyi ve bilimsel kriterler çerçevesindeki sağlık ve güvenliğe ilişkin uygulama esaslarını,
- k) Lisans belgesi: Ürünleri üreten veya ithal eden gerçek ve tüzel kişilere Bakanlıkça verilen belgeyi,
- l) Özellik: Teknik düzenlemesi bulunan ürünlerin teknik düzenlemede, teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin Türk standartlarında veya uluslararası kabul gören kriterlerinde, ambalaj veya etiket üzerindeki işaretlemelerinde veya Bakanlıkça onaylanmış tescil belgelerinde belirtilen kimyasal ve fiziksel nitelikleri,
- m) Parti/Seri/Şarj: Aynı seri veya kod numaralı, aynı üretim tarihini taşıyan, aynı boy ambalajlı, bir defada muayeneye sunulan ve aynı sınıf, aynı tür, aynı çeşit, aynı cins olan ürünü
- n) Piyasaya arz: Ürünlerin tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,
- o) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya ürünler piyasada iken; ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğinin ve güvenli olup olmadığının denetlenmesi veya denetlettirilmesini,
- p) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terim ve tarifleri, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,
- r) Şikayet denetimi: Yurt içinde satılan ürünlerin; özellikleri ve işaretlemeleri hakkında yapılan şikayet üzerine, sadece şikayete konu olan ürünlerin, üretim, dağıtım veya satışının yapıldığı yer ve depolarında yapılan denetimi,
- s) Tağşiş: Ürünlerin, ilgili teknik düzenlemelerine veya izin verilen özelliklerine aykırı olarak üretilmesi veya miktarının değiştirilmesi veya aynı değeri taşımayan başka bir maddenin, o ürün yerine aynı ürünmüş gibi sunulmasını,
- t) Taklit ürün: Üretici firmanın bilgisi dışında üretici firmanın adı, ambalajı ve sembolleri kullanılmak suretiyle, bakanlıktan herhangi bir izin veya belge almadan piyasaya arz edilen ürünü,
- u) Teknik düzenleme: Ürünlerin ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirleyen ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,
- v) Temel gerekler: Ürünlerin insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşamı ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik şartlarını,
- y) Tescil belgesi: Ürünleri üreten veya ithal eden gerçek ve tüzel kişilere piyasaya sunacakları her bir ürün için Bakanlıkça verilen belgeyi,
- z) Tolerans : Ürünlerin garanti edilen değerleri ile tespit edilen değerleri arasında teknik düzenlemelerinde belirtilen kabul edilebilir farkları,
- aa) Tüketici: Tarımsal faaliyet kapsamındaki ürünleri bedelli veya bedelsiz alıp kullanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- bb) Uygunluk değerlendirmesi: Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,
- cc) Uygun ürün: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemelerinde ve Bakanlıkça onaylanmış tescil ve etiket belgelerinde garanti edilen içerik ve özellikler bakımından tolerans sınırları içerisinde kalan ürünü,
- dd) Üretici: Ürünleri üreten, ithal eden, imal, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilci ve/veya

ithalatçı ve ürünün tedarik zincirinde yer alan, faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

ee) Ürün: “Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik” ve “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler İle Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” kapsamında yer alan tipleri,

ff) Yetkili kuruluş: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nı, ifade eder.

2.BÖLÜM:

Üretim ve Satış Yerleri İlgili Hususlar

Üretim ve satış yerlerinde aranan şartlar

MADDE 5 – (1) Üreticilerin üretim yerlerinde aranan şartlar:

- Üretim tesislerinin bina ve ekipman bakımından uygun ve yeterli olması, ürünün özelliğine göre Ek-5 ve Ek-6 ile belirlenir.
- Çevre kirliliği yaratılmaması için önlem alınmalıdır.
- Gübre üreticileri teknik sorumlu olarak Ziraat Mühendisi ve/veya Kimya Mühendisi ve/veya Kimyager çalıştırmak ve çalıştırdıklarını belgelemekle sorumludurlar. Üretici bu vasıflarından birini taşıması halinde bu şart aranmaz.
- Gübre üreticileri, lisans belgesi, tescil belgesi ve onaylı etiket örneğini denetçilere ibraz etmekle yükümlüdürler.

(2) Satış yerlerinde aranan şartlar:

- Nem almayan kuru, yağmur ve güneşin etkilerinden korunmuş, temiz, gerektiğinde ısıtma, soğutma ve havalandırma imkânına sahip kapalı alanlar olmalıdır.
- Pencereler, yığma yüksekliğinin üzerinde olmalı ve muntazam havalandırma sağlamalıdır.
- Yığın yüksekliği altta kalan ambalajlardaki gübrelerin fiziksel özelliklerini bozmayacak şekilde olmalı ve yangın söndürme tertibatı bulundurulmalıdır.
- Gübreler, gıda maddeleri ile birlikte satılamaz. Yem ve tohum ile beraber satılması halinde birbirlerini etkilemeyecek şekilde ayrılmalıdır.

(3) Bünyesinde % 28'den fazla nitrat ihtiva eden gübrelerin piyasaya arz edildiği ve depolandığı yerlerde aranan ilave şartlar :

- Torbalı gübre yığın yüksekliği kiriş, saçak veya aydınlatma teçhizatından en az 1 m. aşağıda olmalıdır. Ayrıca acil durumlarda yardım sağlanmasına yönelik olarak yığınların arasında en az 1 m lik geçiş mesafesi bulunmalıdır.
- Bu tür gübreler gübre dışında her hangi bir madde ile beraber depolanmamalıdır.
- Ayrıca gübrelerin kanalizasyon ve su kanallarına karışmaması için gerekli tedbir alınmalıdır.
- “sigara içilmez” levhası, kolayca görülebilecek yerlere asılmalıdır.

3- BÖLÜM:

Üretici ve Dağıtıcıların Denetim İle İlgili Sorumlulukları

Üreticilerin denetim ile ilgili sorumlulukları

Madde 6 - (1) Üreticinin yükümlülükleri aşağıda belirtilmektedir:

- Üreticiler, faaliyetlerini belgelemek amacıyla lisans belgesi ve piyasaya arz edecekleri her ürün için tescil belgesi almakla,
- Üreticiler, gübre denetçisine denetim ve kontrol sırasında yardımcı olmakla,
- Denetim görevinin gereği gibi yürütülmesi için denetimle görevli personele görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlamak; talep edilen tüm bilgi ve belgeleri sunmak, üretim yerleri ve depolarının adreslerini vermekle,

- d) Üreticiler, ürettikleri veya ithal ettikleri ürünler ile dağıtıcı tanıtım bilgilerini il müdürlüklerine sevk ettikleri ürün miktarlarını da Bakanlığa bildirmekle,
- e) Piyasaya arzın geçici olarak durdurulması halinde tüm satış ve dağıtım noktalarını bilgilendirmek, piyasada mevcut bulunan ürünlerin adet/miktar, parti/seri numaralarını ve dağıtılan yerlere dair bilgileri, il müdürlüklerine bildirmek ve sonucundan Bakanlığa haberdar etmekle.
- f) Denetim sonucunda, Bakanlık tarafından verilen her türlü yaptırım kararının gereklerini yerine getirildiğinin belgelenmesinden ve bu faaliyetten doğan her türlü masrafın karşılanmasından üretici sorumlu olup, Üreticinin tespit edilemediği durumlarda, üreticinin ya da malı tedarik ettiği kişinin kimliğini bildirmeyen dağıtıcı, 4703 Sayılı Kanunun 12. maddesinin (e) bendi gereği üretici olarak kabul edilir. Üreticinin yurt dışında yerleşik olması halinde yetkili temsilci ve/veya ithalatçı muhatap alınır ve bunlar da üretici ile aynı sorumluluğu taşımakla,
- g) Satışı durdurulan ürünlerini piyasadan geri çekmekle, yükümlüdürler.

Dağıtıcıların denetim ile ilgili sorumlulukları

MADDE 7 – (1) Gübre dağıtıcıları aşağıdaki hususlardan sorumludurlar:

- a) Dağıtıcılar, işyeri ve depo bilgileri ile hangi firmaların ürünlerini piyasaya sunacaklarını il ve ilçe müdürlüklerine bildirmekle,
- b) Bakanlıkça tescil belgesi düzenlenmemiş, etiketsiz ve kullanma süresi geçmiş ürünler ile taklit ve tahşiş ürünleri bulundurmamak ve satmamakla,
- c) **Ek-17** de yer alan işyeri denetim tutanağından oluşturulacak ve sayfaları il müdürlüğünce numaralanmış ve mühürlenmiş kontrol defteri tutmakla,
- d) Gübre denetçilerine; işyeri ve depolarını gezdirmek, gübrelerini göstermek, gerektiği zaman lisans ve tescil belgelerini ibraz etmek, kontrol defterlerini göstermek ve istenilen bilgi ve belgeleri zamanında ve eksiksiz olarak temin etmek ve numune alma işlemleri sırasında yardım ve rehberlik etmekle,
- e) Gerekli görülmesi halinde, Bakanlık merkez, il ve ilçe müdürlüklerince düzenlenen eğitim ve bilgilendirme toplantılarına katılmakla,
- f) Bakanlıkça yedd-i emine alınan gübrelerini ikinci bir emre kadar uygun depolama şartlarında muhafaza etmekle,
- g) Ürünlerini işyeri dışında satmamakla,
- h) İl müdürlüğünün tamim ve emirlerini, iş yerlerinde saklar ve gereğini yerine getirmekle,
- ı) Gübre kapsamında olmayan, etiketinde gübreyi çağrıştıracak ifadeler yer alan ürün, afiş, broşür ve benzeri tanıtım materyallerini bulunduramamakla, yükümlüdürler.

4- BÖLÜM

Belgeler ve İzinler

Lisans

MADDE 8 – (1) Gübre üreten, ithal eden kurum ve kuruluşlar, gübre lisans belgesini almak ve kendileri tarafından onaylanmış birer fotokopisini dağıtıcılarına göndermekle yükümlüdürler.

(2) Gübre lisans belgesi almak için;

- a) Gübre lisans müracaat formu,(Ek-8)
- b) Kimyevi gübre üreticileri için İl Müdürlüklerinden alınan uygunluk raporu(Ek-5),
- c) Kayıtlı olduğu meslek kuruluşundan müracaat tarihi itibari ile son altı ay içerisinde alınmış kayıt belgesinin aslı veya noter onaylı bir örneği,
- d) Vergi dairesi adı ve numarası beyanı,
- e) Fason üretimlerde, fason üretim sözleşmesinin il müdürlüğünce onaylı örneği (aslı)
- f) İmza sirküleri.

ile birlikte Bakanlığa müracaat eder.

Organik ürünlerin lisans belgesi işlemleri “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler İle Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” kriterlerine göre düzenlenir.

Tescil

Madde 9 – (1) Gübre imalatı ve ithalatını yapan kişi, kurum ve kuruluşlar; üretmek, ettirmek veya ithal ederek piyasaya arz edecekleri her bir ürün için tescil belgesi almak ve kendileri tarafından onaylanmış birer fotokopisini dağıtıcılarına göndermekle yükümlüdürler.

(2) Kimyevi gübre tescil belgesi almak için;

a) Firma tarafından onaylı gübre tescil müracaat formu (Ek-9)

b) Gübre ithal ise ithal edildiği ülkeden temin edilen analiz raporunun/sertifikasının aslı veya onaylı fotokopisi, yerli üretim ise yapılacak analiz konusunda akredite olmuş veya bu yönetmelik gereğince Bakanlık tarafından yayımlanan gübre analizci kuruluşlar tebliğinde yer alan muayene ve deney kuruluşları veya referans kuruluşlarından birinden müracaat tarihi itibari ile son altı ay içerisinde düzenlenmiş analiz raporu,

c) Teknik düzenlemeye uygun olarak düzenlenmiş ve piyasaya arz edeceği şekliyle ambalaj ve/veya etiket örneğini,

d) İthal edilen ürünlere ait Gümrük Beyannamesinin, ve beyannameyi destekleyen faturanın bir örneğini,

ibraz etmek zorundadır.

(3) Organik ürünlerin lisans belgesi işlemleri “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler İle Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” kriterlerine göre düzenlenir.

Lisans ve tescil belgeleri, geçerlilik süresi bitimi itibariyle yenilenir. Herhangi bir nedenle faaliyeti son bulan veya faaliyet alanını değiştirenler Organik/Kimyevi Gübre Lisans ve Tescil belgelerinin asıllarını Bakanlığa geri iade etmekle yükümlüdürler.

Tescil ve lisans belgelerinin süresinin bitiminde, yenilenmesi için yukarıda belirtilen belgelerle birlikte BÜGEM’e müracaat edilir.

Tescil ve lisans belgeleri devredilemez, ticari amaçla kullanılamaz ve satılamaz. İsim ve adres değişiklikleri 30 gün içinde değişikliğin işlendiği evraklarla birlikte Lisans belgesinin yeni adrese göre düzenlenmesi için Bakanlığa bildirilir. Bildirilmediğinin tespiti halinde lisans belgesi ve akabinde tescil belgesi iptal edilir.

Tescil ve lisans belgesi iptal edilen, ettirilen veya süresi geçmiş olduğu halde yenilenmeyen piyasaya arz edilmiş ürünlerin satışına kullanım süresi bitimine kadar izin verilir, süre bitiminde firmalarına iade edilir. Firması kapanmış, son kullanım tarihi geçmiş veya son kullanım tarihi belirtilmeyen ürünler için iptal edilen tescil belgesinin süre dolumu esas alınarak il müdürlüklerince kamu yararına kullanılmak üzere el konulur.

5-BÖLÜM

Dış Ticaret

İthalat izni

Madde – 10 (1) Gübre ithali, Ekonomi Bakanlığının “Gübre İthaline İlişkin Tebliği”nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesince yapılır.

(2) Nitrat Azotu içeren ürünlere ve AB ülkeleri dışından gelen ürünlere ithalat uygunluk belgesi (Ek-15) düzenlenirken aşağıda belirtilen belgeler;

a) İthal edilecek madde ile ilgili analiz sertifikasının aslı veya firmaca onaylı sureti,

b) İthal edilecek madde ile ilgili fatura/proforma faturanın aslı veya firmaca onaylı sureti,

c) Menşei Ülke adı, sanayi yada tarımsal amaçlı olup olmadığı, ithal edilecek maddenin proformada belirtilmiş miktarının yer aldığı isim, imza ve kaşeli müracaat dilekçesi, istenir.

(3) “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyicileri ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” kapsamında yer alan ürünlerin ithalatına ilişkin işlemler söz konusu yönetmelikte yer alan hükümler çerçevesinde yürütülür.

(4) Sanayinin çeşitli dallarının ve kimyevi gübre üreten fabrikaların hammadde ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak ithal edilecek kimyevi gübreler için, üretim tesisinin kapasite raporunun ithalatçı firma tarafından ibraz edilmesi halinde, laboratuvar, deneme, demonstrasyon amaçlı veya 50 (elli) kilogram/litrenin altında olan ve parti teşkil etmeyen kimyevi gübre ithalatlarında uygunluk belgesinde (**Ek-15**)’ de 4. madde aranmaz.

6-BÖLÜM

Denetimde Yetki ve Sorumluluklar

Denetimin amacı

MADDE 11 - (1) Aynı Yönetmeliğin 2. maddesinde belirtilen ürünlerin denetimleri, özelliklerinin, işaretlemelerinin ve ilgili teknik düzenlemelerine uygunluğunun kontrolü amacıyla yapılır.

Denetim şekilleri

Madde 12 (1) Denetimler, piyasa ve şikayet denetimleri şeklinde yapılır.

Denetim zamanı

Madde 13 – (1) Piyasa denetimleri, İl müdürlükleri tarafından hazırlanan yıllık "Gübre Denetim Programı" çerçevesinde, şikayet denetimleri ise şikayetle ilgili müracaatların il müdürlüğüne iletildiği tarihe müteakip yedi iş günü içerisinde yapılır. Aynı yönetmelik kapsamına giren konularda bilgi veya şikayet amaçlı müracaatlar Bakanlık Bilgi Edinme Merkezine yada Bakanlığın ilgili birimlerine yazılı olarak yapılır.

(2) İl müdürlükleri tarafından Gübre Denetim Programı, her yıl Ocak ayı sonuna kadar yılda bir defa (Ek-27)’ ye; gerçekleştirilen denetim faaliyetleri ise üçer aylık dönemler halinde, Dönem İzleme ve Değerlendirme Raporlarına (Ek-28)’ e işlenerek, Nisan, Temmuz, Ekim, Ocak aylarının ilk haftasında Genel Müdürlükte olacak şekilde gönderilir. Gübre Denetim Programı Genel Müdürlüğün web sayfasında yayımlanır. Ayrıca, analize gönderilen ürünlere ait analiz rapor sonuçlarından olumsuz olanlar, tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla Genel Müdürlüğün Web sayfasında üçer aylık dönemler halinde yayınlanır.

Denetimi yapacak kuruluş

Madde 14 - (1) Gübre denetim ve gözetimleri il müdürlüklerince yapılır. Ancak İl Müdürlüğünce ilçe müdürlüklerine yetki verilebilir. Gerektiğinde Genel Müdürlük ve il müdürlüğü denetçileri ile birlikte denetim yapılır.

Denetimde görevlendirilecek kişiler

Madde 15 - (1) Denetimler İl Müdürlüklerince, Yönetmeliğin **Ek-3**’de yer alan Gübre Denetçi Kimlik Kartı verilmiş en az iki denetçi tarafından yapılır. Ancak yaptırım kararı verilmiş

ürünlere ilişkin toplatma, satış durdurma, yedd-i emine alma, satışına izin verme, ürünlerin iadesi vb. gibi iş ve işlemler İl Müdürünün veya İlçe Müdürünün görevlendireceği iki teknik elaman tarafından da uygulanabilir.

Denetçilerin görev ve yetkileri

Madde 16 – (1) Denetçinin görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, gerekli tutanak ve raporları hazırlamak ve ilgili yerlere sunmak,
- b) Denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluk gerektiren eylemleri saptadığında, gerekli işlemleri yaparak, durumu ilgili makamlara iletmek,
- c) Görev alanına giren konularla ilgili mevzuata göre inceleme ve araştırma yapmak,
- d) Denetlenecek ürünlerden numune almak,
- e) Yürüttüğü denetim görevi için gerekli gördüğü dosya ve belgelerin gizliliği saklı kalmak kaydıyla, denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, bunların yetkili merciler tarafından onaylanmış örneklerini almak, denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve araştırmak yapmak,
- f) Üretici veya dağıtıcının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak,
- g) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında işin niteliğine göre, gerekli gördüğü durumlarda, ilgili Genel Müdürlük veya İl Müdürlüğü onayıyla, refakat etmek üzere uzman kişileri davet etmek, bunların görüş ve önerilerinden yararlanmak,
- h) Denetimin her aşamasında risk değerlendirilmesi yapmak suretiyle risk derecesine göre, kontrol yapılıncaya kadar, satışını geçici olarak durdurmak, Bakanlığı ve/veya İl Müdürlüğünü bilgilendirmek.

Denetçilerin sorumlulukları

Madde 17 – (1) Bakanlık tarafından verilen gübre denetçi kimliğini, denetimden önce üretici veya dağıtıcıya ibraz etmek,

- (2) Piyasa gözetimi ve denetimi görevini, mevzuata uygun olarak tarafsız yürütmek,
- (3) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında elde ettiği her türlü bilgi ve belgeyi, denetim işlemleri sonuçlanıncaya ve bu sonuçların ilgililere yazılı olarak tebliğine kadar bütün işlemleri gizli tutmak,
- (4) Tutanak ya da raporla tespit edilen iş ve işlemleri takip etmek ve sonuçlandırmak,

7. BÖLÜM:

Denetimde Yapılacak İşler

Gübrelerin denetimi

Madde 18

- a) Etiket ve belge kontrolü
 - b) İşaretlemelerinin kontrolü için ambalaj veya etiket örneğinin alınması,
 - c) Özelliklerinin kontrolü için numunelerinin alınması,
 - d) Numunelerin muayene ve deneylerinin yaptırılması,
 - e) Muayene ve deney sonuçlarının rapor ettirilmesi,
- iş ve işlemlerini kapsar.

Etiket kontrolü

MADDE 19

- a) Dağıtıcılar, Bakanlıkça tescil belgesi ve etiketi bulunmayan gübreleri bulunduramaz ve satamazlar.

- b) Dağıtıcılar, kullanım süresi geçmiş ve Türkçe etiketlendirme yapılmamış gübreleri satamazlar.
- c) Bir gübrenin tanıtılması amacı ile hazırlanan broşür ve yayınlar, onaylı etiketindeki bilgilerden farklı tüketiciyi yanıltıcı bilgi içeremez.
- d) Üreticiler, tescil belgesi ve onaylı etiket örneği bilgileriyle uyumlu olmayan ambalaj veya etiketle piyasaya ürün arz edemezler.
- e) Kimyevi gübrelerde Organik gübrelerin yaptığı etkilerden bahsedilemez.
- f) Etiket üzerinde "Bitki Koruma ve Bitki Gelişim Düzenleyicisi" ifadeleri bulunamaz.

Numune alma

MADDE 20 - (1) Piyasa ve şikâyet denetimlerinde, üreticiden, dağıtıcıdan ve bunlara ait depolardan numune alınır.

(2)Lisans, tescil belgesi, Genel Müdürlükçe onaylı etiket örneği ve ürün ambalajı üzerindeki bilgilerin uyumlu olduğu tespit edildikten sonra numune alınır. Yukarıda belirtilen belgelerde eksiklik ve/veya uyumsuzluk tespiti hallerinde numune alınmaz. Ancak, şikâyet, Mahkeme kararı, savcılık talebi veya taklit ve tağşiş ihtimali olan ürünlerden numune alınabilir.

Numune alma metodu

Madde 21 -- (1) Kimyevi ve Organik gübre denetimlerinde numuneler, aynı yönetmeliğin Ek-1 inde yer alan "Gübrelerin Denetimi İçin Numune Alma Metoduna" göre alınır.

(2) Denetim için alınan numunelere bedel ödenmez. Numune alınan ürünün bedelini, dağıtıcının üreticiden tazmin edebilmesi amacıyla aynı yönetmeliğin Ek-18' de yer alan tutanak düzenlenerek denetlenen işyerine verilir.

(3) Piyasa denetimlerinde numuneler; üretim tesislerinden, toptan ve perakende satış yerlerinden veya bunların depolarından alınır.

(4) Şikâyet denetimlerinde numuneler; şikâyete konu olan ürünlerin piyasaya arz edildiği yerden veya aynı parti malın bulunduğu depodan alınır.

Numune alınmasında düzenlenecek belgeler

MADDE 22 – (1) Numune alınırken **Ek-18-19'** da yer alan belgelerin 4 nüshasına; firma adı, ürün adı, lisans no, tescil no, denetlenen işyeri ve yetkilisinin adı yazılmamak şartıyla kodlu olarak, her bir ürün için ayrı ayrı düzenlenir ve işyeri yetkilisi ile denetim elemanlarınca imzalanır, ancak denetlenen işyeri tarafından kaşelenmez. Numune alındığını belgelemek amacıyla iki nüsha ve aynı kod numarası ile ürünle ilgili tüm ayrıntıları içeren **Ek-18** düzenlenir.

(2) Lisans belgesi, tescil belgesi, Bakanlık tarafından onaylı etiket örneği fotokopileri alınır.

(3) Numune sonuçlarının değerlendirilmesinde kullanılmak üzere denetim elemanlarınca bu belgelerden bir dosya oluşturulur.

(4) Numune alınacak ürünle ilgili tüm belgeler tamamlandıktan sonra yönetmelik hükümleri gereği, cins, ürün miktarı ve ambalaj büyüklüğüne göre, her ürün için en az 4'er adet olacak şekilde numune oluşturulur.

(5) Numune alınırken, tespit edilen ürünün hepsinin aynı parti numaralı olmasına dikkat edilmelidir. Denetimin etkinliğinin sağlanması açısından ürün kolisi içerisinde aynı parti numaralı ürünlerin paketlenmesine dikkat edilmeli, farklı parti numaralı ürünlerin aynı kolide paketlenmesine izin verilmemelidir.

(6) Numune alınan ambalajların üzerine **Ek-25** de yer alan numune alma etiketi yapıştırılmalıdır.

(7) Numune kavanozları, 1'er nüsha **Ek-18** ile birlikte numune torbalarına konularak, torbaların ağzı bağlanır ve mühürlenir.

(8) Numunelerin 2 adedi analiz kuruluşuna gönderilmek üzere tekrar bir torbaya konularak ağzı mühürlenir ve torbanın ağzına **Ek-19** bağlanır.

- (9) Kalan, şahit numune torbalarının ağzına birer nüsha **Ek-19** bağlanarak, 1 adedi saklanmak üzere yedd-i emin olarak işyerine teslim edilir, bir adedi de il müdürlüğünce saklanır.

Numunelerin analize gönderilmesi

MADDE 23 - (1) Analiz kuruluşuna gönderilecek numune torbaları, 7 gün içerisinde Bakanlıkça yayınlanan “Analiz ve Referans Kurum Laboratuvarları İle Analiz Ücretleri Hakkındaki Tebliğ” de yer alan analizci kuruluş laboratuvarlarından birisine resmi yazı ekinde gönderilir.

(2) Numune alınan ürün için verilen kod numarası kullanılmak suretiyle, ürün etiketinde beyan edilen içerikler ve ilgili teknik düzenlemeye göre istenilen analizler yazılmalıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM :

Muayene ve Deney İşleri

Muayene ve deney işleri

Madde 24 - (1) Muayene ve deneyi yapacak kuruluşça; piyasa veya şikayet denetimini yapan İl Müdürlüğünce gönderilen temsili numunenin bulunduğu mühürlü torba açılarak, gerekli muayene ve deneyleri, aynı yönetmeliğin **Ek-2'** sinde yer alan "Gübrelerin Analizi İçin Öngörülen Metotlar" ve “Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyicileri ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik” ekinde belirtilen Analiz Metotları kullanılarak yapılır.

(2) Gübre numunelerinin deneylerinde; gübrenin teknik düzenlemeye uygun olup olmadığı, teknik düzenlemesi bulunmayan gübrelerde Türk standardına, Türk standardının olmaması halinde uluslararası standardına veya söz konusu sektördeki iyi uygulama koduna göre bilim ve teknoloji düzeyi dikkate alınıp uygun metotlar kullanılarak özelliklere, ambalaj muayenelerinde ise işaretlemelere bakılır.

Muayene ve deneyde öncelik

Madde 25 - (1) Şikayete konu olan gübrelerin muayene ve deneyleri, il müdürlüğünün yazılı bildirimi üzerine öncelikle yapılır.

Muayene ve deney süresi

Madde 26 - (1) Muayene ve deneyler, numunelerin muayene ve deney yapacak kuruluşa tesliminden itibaren en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır. Sağlık parametreleri analizleri ise 90 gün içinde sonuçlandırılır.

(2) Muayene ve deneylerin zorunlu nedenlerle yapılamayışı veya gecikmesi halinde, durum sebepleri ile birlikte numunenin teslim alındığı tarihten itibaren 10 gün içinde, muayeneyi ve/veya deneyi yapacak kuruluş tarafından ilgili il müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir.

Muayene ve deney kuruluşları ile referans kuruluşlar

Madde 27 – (1) Gübrelerin muayene ve deneylerini yapacak kuruluşlarla, bu kuruluşların yaptığı muayene ve deney sonuçlarına itiraz halinde, bu işlemleri yapacak olan referans kuruluşlar, Bakanlıkça her yıl Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin kriterleri taşıyan kuruluşlar arasından bir protokolle müştereken belirlenir.

(2) Belirlenen bu kuruluşların adları, 28 inci maddede bahsi geçen Bakanlık Tebliğinde belirtilir.

(3) 16/12/2011 tarihli ve 2011/2621 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası çerçevesinde akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış ve uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, Bakanlık bu belge ve raporları dikkate alır. Türkiye'de veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

Muayene ve deney ücretleri

Madde 28 – (1) Gübre piyasa ve şikâyet denetimleriyle ilgili olarak, denetim sırasında alınan numunelerin muayene ve deney yapan kuruluşa gönderilme ücretleri ile muayene ve deney ücretlerinin ödenmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

(2) Piyasa denetimi esnasında alınan numunelerin analizi sonucunda, gübrenin ilgili teknik düzenlemeye veya standartlara uygun olmadığı tespit edildiğinde, deney ve muayene ücretleri üretici tarafından ödenir. İtiraz halinde söz konusu ücretin tahsili için referans kuruluşun analiz sonucu beklenir.

(3) Muayene ve deney ücretleri ile denetim sonuçlarına itiraz halinde referans kuruluşların ücretleri; Bakanlık ve 27 inci maddede belirtilen kuruluşlarca ortaklaşa hazırlanacak bir protokolle belirlenir ve her yıl Şubat ayının sonuna kadar, Bakanlık Tebliği olarak Resmi Gazetede yayımlanır. Yeni tebliğ yayınlanıncaya kadar eski tebliğ geçerlidir.

(4) Bakanlıkça yayımlanan tebliğde belirlenen ücretler ödemelerde esas alınır. Bu giderlerin üretici veya dağıtıcıdan tahsilini gerektiren hallerde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Muayene ve deney sonuçları

Madde 29 - (1) Aynı yönetmeliğin 27 inci maddesine göre belirlenen muayene ve deney kuruluşları, deney ve/veya muayene sonuçlarını; ilgisine göre, aynı Yönetmeliğin **Ek-2'** ile "Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyicileri ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik" ekinde belirtilen analiz metotlarını kullanarak, teknik düzenlemesi olmayan gübrelerde ise kullanılan deney metotlarının adlarını da **Ek-26'**te yer alan ve 3 nüsha olarak düzenlenmesi gereken "Gübre Muayene ve Deney Raporu"nda belirtirler.

Muayene ve deney sonuçlarının gönderilmesi

Madde 30 – (1) Muayene ve deney kuruluşu ile referans kuruluşlar; düzenledikleri gübre muayene ve deney raporlarının aslını ilgili il müdürlüğüne gönderirler. Raporun bir nüshasını da, arşivlerinde muhafaza ederler. Raporlarda, analiz sonucunda bulunan değerlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun olup olmadığı mutlaka belirtilir.

(2) Raporlara, muayene ve/veya deneyi yapılan gübrenin numune torbası ile birlikte gönderilen ve bir örneği **Ek-18'**da verilen "Gübre Numune Alma Tutanağı"nın fotokopisi de eklenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Muayene ve Deney Raporunun Değerlendirilmesi

Muayene sonuçlarının tebliğ edilmesi

Madde 31 – (1) Muayene ve deney kuruluşlarından alınan, gübre muayene ve deney raporlarındaki teknik özellikler ve tolerans değerleri açısından, ilgili il müdürlüğü tarafından değerlendirilir. İlk analiz raporunun ürüne ait teknik düzenlemeye göre olumsuz çıkması halinde, geçici olarak satışı durdurma kararı alınır ve ürün yedd-i emine alınarak, Genel Müdürlüğe bildirilir. Muayene ve deney raporları en geç bir hafta içerisinde, ilgili üretici ve dağıtıcı kuruluşa bildirim yapılır. İtiraz süresinin dolması beklenir, sürenin bitiminde itiraz edilmediği takdirde ilk analiz sonucuna göre yaptırım uygulanır. Ürünlerin teknik düzenlemeye uygun hale getirilmesi veya piyasadan geri çekilmesi için tebliğ tarihinden itibaren 30 gün süre verilerek üreticiye ve Genel Müdürlüğe bildirilir.

Muayene ve deney sonuçlarına itiraz

Madde 32 – (1) Üretici, muayene ve deney sonuçlarını bildiren yazı eline geçtiği tarihten itibaren, on gün içinde, itiraza konu olan parametrelerin deney ücretlerini bildirilen banka hesap numarasına yatırdığını gösteren banka dekontu ile birlikte ilgili il müdürlüğüne itiraz etme hakkına sahiptir. İtiraz süresinin son gününün tatile gelmesi halinde, tatili takip eden ilk iş günü, sürenin son günü olarak kabul edilir.

(2) Muayene ve deney sonuçlarına itirazla ilgili usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir:

- a) İl müdürlüğü, itiraza konu olan ürüne ait şahit numuneyi, tutanak düzenleyerek almak üzere denetçileri görevlendirir. Denetçi, alınan bu şahit numune ile il müdürlüğünde muhafaza edilen şahit numuneyi bir torbaya koyarak ağzını mühürler, üstüne Ek-19 bağlar veya yapıştırır.
- b) İtiraz yazısı ile birlikte banka dekontunu alan il müdürlüğü, itiraza konu olan özellikleri belirten yazı ekinde şahit numunelerin bulunduğu torbayı referans kuruluşu gönderir. İl müdürlüğü bu işlemleri yedi iş günü içinde tamamlar.
- c) Referans kuruluş; aldığı şahit numunelerden birini saklar ve diğerini itiraza konu olan özelliklerin deneylerinde kullanır. Sağlık parametre analizleri hariç olmak üzere, deneyleri en geç otuz gün içinde yapar, Deney sonuçlarını içeren üç nüsha rapor düzenler ve raporun aslı ile birlikte ikinci nüshasını ilgili il müdürlüğüne gönderir, bir nüshasını da kendi arşivinde saklar.
- d) Referans kuruluş, her hangi bir nedenle deneyleri yapamayacaksa, durumu on gün içinde ilgili il müdürlüğüne yazılı olarak bildirir.
- e) İl müdürlüğü, referans kuruluşun deney sonuçlarını ve uygulanacak yaptırımları denetlenen üretici/dağıtıcıya yazılı olarak bildirir.
- f) Referans kuruluş tarafından yapılan deney sonuçlarına itiraz edilemez.
- g) Referans analizi için gönderilen ancak çeşitli nedenlerle referans kuruluşu tarafından analizi yapılamayan veya mücbir sebeplerle referans analizi yapılamayan/yaptırılamayan ürünlerle ilgili olarak, denetimin etkinliği ve tüketicinin zarar görmemesi için ilk muayene ve deney sonuçlarına göre işlem yapılır.

Ürünlerle ilgili üretici/dağıtıcıların sorumlulukları

Madde 33 – (1) Referans /Analiz laboratuvarından alınan gübre muayene ve deney raporu, toleranslar dikkate alınarak teknik özellikler bakımından değerlendirilir.

- a) Üretici, teknik düzenlemelerde belirtilen özellikleri taşıyan ürünleri piyasaya arz etmekle,
- b) Üretici/dağıtıcı, piyasada kullanılamayacak derecede bozulan ürünlerini piyasadaki toplayarak geri çekmekle,
- c) Üretici, ambalaj üzerinde beyan ettiği ağırlık/hacimle (kilogram, litre) uyumlu ürünleri piyasaya arz etmekle,
- d) Üretici; Ağır metal ve/veya sağlık parametreleri bakımından teknik düzenlemeye uygun ürünleri piyasaya arz etmekle,
- e) Üretici/Dağıtıcı; ambalaj içeriği değiştirilen ve/veya diğer firmaların ambalajı taklit edilen ve/veya gübre vasfı taşımayan ürünleri gübre olarak piyasaya arz etmemekle,
- f) Üretici, gübrenin öngörülen kullanım süresi içinde, yeterli uyarı olmadan fark edilemeyecek nitelikteki riskleri hakkında, tüketicilere gerekli bilgiyi sağlamak, özelliklerini belirtecek şekilde işaretlemek; gerektiğinde piyasaya arz edilmiş ürünlerden numuneler alarak muayene ve deneylerini yaptırmak, şikayetleri soruşturmak, yapılan denetim sonuçlarından dağıtıcıları haberdar etmek ve riskleri önlemek amacı ile ürünlerin piyasadaki geri çekilmesi, toplatılması, bertaraf edilmesi ve riskten etkilenecek kişi ve kuruluşları bilgilendirmek de dahil olmak üzere gerekli önlemleri almakla,
- g) Üretici, ilgili teknik düzenlemede belirtilen tüm belgeleri; bu belgeler kapsamındaki son ürünün yurt içinde üretiliyor ise üretildiği, ithal ise ithal edildiği tarihten itibaren ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen süre, bu sürenin belirtilmemesi halinde yetkili kuruluşça belirlenecek süre boyunca, muhafaza etmek ve istenilmesi halinde yetkili kuruluşlara ibraz etmekle,

h) Dağıtıcı, güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz edemez. Dağıtıcı faaliyetleri çerçevesinde ürünlerin taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgililere bilgi vermekle, yükümlüdür.

Değerlendirmede tolerans

Madde 34 – (1) Üretimde, numune almada ve deneylerde olması muhtemel hataların giderilmesi amacı ile teknik düzenlemelerde belirtilen özelliklere tanınan, teknik düzenlemelerin kapsamadığı alanlarda Türk Standartlarındaki, standardın da bulunmaması halinde uluslararası kabul gören toleranslar dikkate alınır.

Değerlendirme sonuçlarının bildirilmesi

Madde 35 – (1) İl müdürlüğü yaptırım kararını almadan önce üretici ve/veya dağıtıcıyı durum hakkında görüşlerini almak üzere tebligatla bilgilendirir. Tebligatın alınmasını müteakip üretici ve/veya dağıtıcıya, cevap verebilmesi için, en az on gün süre tanınır ve bu süre tebligatta belirtilir. İnsan sağlığı ve güvenliğinin veya mevzuatla korunan diğer bir kamu yararının tehlikede olduğu acil hallerde bu sürenin dolması beklenmeyebilir. Tebligat yapılmadan bir karar alınması halinde, üretici ve/veya dağıtıcıya cevap verebilmesi fırsatı sonradan tanınabilir.

ONUNCU BÖLÜM : Yaptırımlar

Üretim ve satış yerleri ile ilgili yaptırımlar

MADDE 36 – (1) 5. Maddede belirtilen hususlardan herhangi birine aykırı davrandığı tespit edilen üretici ve dağıtıcılar hakkında denetim elamanlarınca tutanak düzenlenir ve denetlenen işyeri il müdürlüğüne yazılı olarak uyarılır. Uyarıya konu olan eksikliklerin düzeltilmesi için süre verilir. Bu süre üreticiler için uyarıya esas olan hususun özelliğine göre en fazla 6 ay olmak üzere 1 ay ile 6 ay arasında, dağıtıcılar için 1 ay süre verilir. Uyarıya konu olan eksikliklerin giderilmemesi halinde üreticilerin, üretim izni ve lisans belgesinin iptalinin sağlanması için Genel Müdürlüğe bildirilir. Dağıtıcıların ise ürünleri yedd-i emine alınarak eksiklikler giderilinceye kadar satışı durdurulur.

(2) 6 ve 7 nci maddelerde belirtilen hususlardan herhangi birine aykırı davrandığı, tespit edilen üreticilerin üretimi ve dağıtıcıların ise satışı tutanak düzenlenerek geçici olarak durdurulur ve işyeri il müdürlüğüne yazılı olarak uyarılır. Uyarıya konu olan eksikliklerin düzeltilmesi için en fazla 30 gün süre verilir. Üretimin veya satışın durdurulmasına neden olan hususların düzeltilmesi halinde üretime veya satışa izin verilir. Bu süre sonunda eksikliklerin giderilmemesi halinde üreticilerin, üretim izni ve lisans belgesinin iptalinin sağlanması için Genel Müdürlüğe bildirilir. Dağıtıcıların ise ürünleri yedd-i emine alınarak eksiklikler giderilinceye kadar satışı durdurulur.

(3) 8 ve 9 uncu maddelerin birinci fıkralarında belirtilen hususlara aykırı hareket ettiği tespit edilenlerin, üretim ve satış faaliyeti durdurulur. Ürünler yedd-i emin olarak işyerine teslim edilir ve il müdürlüğüne yazılı olarak uyarılır. Eksikliklerin giderilmesi halinde faaliyetlerine izin verilir, giderilmemesi halinde ise yedd-i emindeki tüm ürünlerin tedarikçisine iadesi sağlanır. iade alınmayan veya uyarıya rağmen, lisansı olmadığı halde üretim yapan ve/veya süresi içinde gerekli belgeleri tamamlamayan üreticilerin ürünlerine kamu yararına kullanılmak üzere il müdürlüğüne el konulur.

(4) Üretim izni, lisans ve tescil belgeleri satılamaz, devredilemez, ticari bir faaliyete konu olamaz. Bu belgeler 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında değildir.

Etiket ve ürün ambalajı ile ilgili yaptırımlar

Madde 37

- a) 19. maddenin (a) ve (b) bendine aykırı hususların tespiti halinde satışa sunulan gübrelerin satışları durdurulur ve ürünler tutanakla denetlenen işyerine yedd-i emin olarak teslim edilir.
- b) 19. maddenin (d), (e), (f) bentlerine aykırı hususların tespiti halinde satışa sunulan gübrelerin satışları durdurulur ve ürünler tutanakla denetlenen işyerine yedd-i emin olarak teslim edilir. 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (f) bendine göre, üretici firmaya idari para cezası uygulanır.
- c) 19. maddenin (c) bendine aykırı hususların tespiti halinde yayınlara el konularak toplanır üretici bu yayınların yapılmaması için uyarılır.
- d) Uygunluk işaretinin veya uygunluk değerlendirmesi işlemleri sonucunda verilen belgelerin tahrif veya taklit edilmesi, usulüne uygun olmadan kullanılması yasaktır. Aksine davrananlar hakkında 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (f) bendine göre işlem yapılır.
- e) Yukarıda belirtilen (a) ve (b), bentlerine göre yedd-i emine alınan ürünlerin, ambalajları üzerindeki uygunsuzluğun giderilmesi için 30 gün süre verilerek firma yazılı olarak uyarılır. Uygunsuzluk giderilene kadar satışına izin verilmez. Süresi içerisinde düzeltilmeyen ürünlerin tedarikçisine iadesi sağlanır. Ancak, 6 ay süre içerisinde iade alınmayan ürünlere kamu yararına kullanılmak üzere el konulur.

Ürünle İlgili Yaptırımlar

Madde 38 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi çalışmaları sonucunda; gübrelerin ilgili teknik düzenlemeye, teknik düzenlemenin olmadığı durumlarda Türk standartlarına, bunun da olmaması halinde uluslararası standartlara veya sektördeki iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenliğine ilişkin makul beklentilerine uygun olmadığının tespiti durumunda aşağıdaki yaptırımlar uygulanır:

- a) 33. maddenin a ve c bendine aykırı hareket eden üretici firmaya 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (a) bendine göre,
- b) 33. maddenin d ve e bendine aykırı hareket eden üretici firmaya 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (b) bendine göre,
- c) 33. maddenin f bendine aykırı hareket eden üretici firmaya 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (c) bendine göre,
- d) 33. maddenin g bendine aykırı hareket eden üretici firmaya 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (d) bendine göre,
- e) 33. maddenin h bendine aykırı hareket eden dağıtıcı firmaya 4703 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinin (e) bendine göre,
- idari para cezası uygulanır. Ürünlerin satışları durdurulur ve tutanakla denetlenen işyerine yedd-i emin olarak teslim edilir. Konu ile ilgili diğer il müdürlüklerinin bilgilendirilmesi amacıyla, bakanlığa yazı ile bildirilir. Teknik düzenlemesine uygun hale getirilebilecek ve/veya hammadde olarak kullanılabilen ürünler üretici firmasına iade edilir. Ürünlerin piyasadan geri çekilmesi için 30 gün süre verilerek firma yazılı olarak uyarılır. Ancak, 6 ay süre içerisinde iade alınmayan ürünlere kamu yararına kullanılmak üzere el konulur.

Aynı yönetmeliğin uygulanması esnasında doğacak idari para cezaları, Bakanlık İl müdürlükleri tarafından 4703 sayılı Kanunun 13 üncü maddesindeki hükümleri dikkate alınarak verilir.

(2) İl müdürlüklerince 38 nci maddeye göre verilen idarî para cezaları, fiilin bir yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için iki katı olarak uygulanır.

Güvenli olmayan ürünlerle ilgili yapılacak işlemler.

Madde 39 – (1)Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsa dahi, piyasa gözetimi ve denetimi çerçevesinde yapılan kontroller sonucunda güvenli olmadığının tespit edilmesi halinde, il müdürlüğü, masrafları üretici tarafından karşılanmak üzere, orantılılık ilkesini gözeterek aşağıdaki önlemlerden uygun olanları alır:

- a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını sağlamak.
- b) Piyasaya arz edilmiş ürünün toplanmasını sağlamak
- c) Ürüne ilişkin güvensizliğin üretici tarafından giderilmesinin mümkün olduğu hallerde, ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre içinde, bu sürenin belirtilmemiş olması halinde il müdürlüğünce belirlenecek süre içinde ürünün güvenli hale getirilmesi için üreticiyi uyarmak.
- d) Ürünün üretici tarafından güvenli hale getirilmemesi veya ürünün güvenli hale getirilmesinin imkansız olduğu durumlarda, taşıdığı riskle göre kısmen veya tamamen bertarafını sağlamak.

İl müdürlüğünce alınması planlanan veya alınan önlem kararı, üreticinin cevabı veya sağlayacağı bilgi ve belge neticesinde gözden geçirilir.

İl müdürlüğü tarafından alınan önlemlere ilişkin kararların üreticiye yapılan tebligatında, kararın dayandığı gerekçeler, karara karşı itiraz yolları ve yasal süreler belirtilir.

İl müdürlüğü, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde belirtilen önlemler hakkında gerekli bilgilerin, onay süreci ile kesinleşmesini takip edecek on gün içerisinde masrafları üreticiden karşılanmak üzere, Ülke genelinde dağıtımı yapılan iki gazete ile Ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanı suretiyle, risk altındaki kişilere duyurulmasını sağlar. İl müdürlüğü duyuruyu takip edecek şekilde bu ürünlerle ilgili bilgilere kendi internet sayfasında da yer verir. Risk altındaki kişilerin yerel yayın yapan gazete ve televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün olduğu durumlarda, bu duyuru, yerel basın ve yayın organları yoluyla, risk altındaki kişilerin kim olduğunun tespit edilebildiği durumlarda ise bu kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi yoluyla yapılır.

Duyuru asgari aşağıdaki bilgileri içerir.

- a) Ürünü tanıtan marka, model, cins veya diğer ayırt edici özellikler.
- b) Mümkün olan durumlarda ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.
- c) Alınan önlem.
- d) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı.
- e) Sorumlu üretici ve dağıtıcının isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.
- f) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.
- g)Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler.

İl müdürlüğü duyurunun yukarıdaki esaslara uygun ve risk altındaki kişilerin haberdar edilmesini sağlayacak şekilde yayınlanıp yayınlanmadığını denetler ve eksiklik tespit edilmesi halinde duyurunun tekrarını sağlar.

Bu maddede belirtilen masrafların tahsili hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında alınan önlemler Genel Müdürlüğe bildirilir.

11. BÖLÜM:

Eğitim

Denetçi eğitimi ve bilgilendirme

Madde 40

a)Bakanlık tarafından gerekli görüldüğü zaman, denetçi olmak üzere il müdürlüklerinden yeterli sayıda, Ziraat Fakültesi, Üniversitelerin Kimya Bölümü mezunları ve Tarım ile ilgili Meslek

Okullarından mezun olan personel eğitime çağrılır ve eğitim sonucunda eğitime katılan elamanlara denetçi kimlik kartı ve katılım belgesi düzenlenir.

b)Uygulamalarda birlikteliği sağlamak, sektördeki her türlü yeni gelişmelerden haberdar etmek ve faaliyetleri değerlendirmek amacıyla Bakanlıkça gerekli görüldüğü zamanlarda eğitim, değerlendirme ve bilgilendirme toplantısı düzenlenir.

Üretici, dağıtıcı ve çiftçilerin bilgilendirilmesi

Madde 41- (1) Bakanlık ve il müdürlüklerince, gerekli görüldüğünde, yürürlükteki mevzuat, uygulama, sektördeki yeni gelişmelerden haberdar etmek, sektör bileşenleri arasında işbirliğini sağlamak amacıyla üretici, dağıtıcı kişi ve kuruluşlar ile çiftçilere yönelik bilgilendirme amacıyla toplantı ve kurslar düzenlenir.

12 BÖLÜM : Çeşitli Hükümler

Denetleme sonuçlarının değerlendirilmesine ilişkin kayıtların tutulması

Madde 42 - (1) İl müdürlüklerince, aynı yönetmelik gereğince denetlenecek tüm üretici/dağıtıcılar için aşağıda belirtilen bilgi ve belgeleri içeren dosyalar hazırlanır, denetlemeler sonucu elde edilen bilgi ve belgeler değerlendirmelere esas olmak üzere muhafaza edilir:

- a) Üretici/dağıtıcıya ait isim, unvan, adres, telefon, faks numarası varsa deposuna ait bilgileri içeren Ek-4'de yer alan form,
- b) Ürünün tedarikçi, üreticisini belirlemeye yarayacak fatura, dağıtıcılık sözleşmesi, satış sözleşmesi vb gibi belgelerin onaylı birer örneği
- c) Vergi kimlik numarası ile bağlı bulunulan vergi dairesinin adı.
- d) Kayıtlı olunan ticaret sicil memurluğu adı ve ticaret sicil numarası beyanı (şirket sözleşmesi 01/01/2003 tarihinden önce yayınlanmış ise ticaret sicil kayıt belgesinin aslı veya kurumca onaylı örneği istenir) imza sirküleri ticaret sicil kayıt belgesinin aslı veya onaylı örneği,
- e) İş yeri sahibinin TC kimlik numarası beyanı. İşyerinin şirket olması halinde TC kimlik numarası beyanı, işyeri yetkilisine ait olacaktır.

Amonyum nitrat

Madde 43 - (1) Bünyesinde %28 ve üzerinde azot içeren amonyum nitrat gübrelerini üreten, ithal eden, dağıtan, taşıyan, taşıtan, depolayan, toptan ve perakende satışı ile uğraşan üretici/dağıtıcılar "Tarımda Kullanılan Kimyevi Gübrelere Dair Yönetmelik'in 6 ıncı bölümüne uymakla yükümlüdürler.

Denetimin engellenmesi

Madde 44 - (1) Piyasa gözetimi ve denetimi yapan personele engel olunması, işyerlerine girmeyi önlemeye yönelik tutum sergilenmesi hâlinde, öncelikle gerektiğinde 5237 sayılı TCK'nın 265 inci maddesine göre haklarında işlem yapılabileceği nezaket kurallarına uygun bir şekilde hatırlatılır, buna rağmen engellemenin devam ettirilmesi halinde, ilgililer hakkında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesi gereğince "görevi yaptırmamak için direnme" suçundan işlem yapılması için tutanak düzenlenerek durum adli makamlara intikal ettirilir.

Tüketicinin zararının tazmin hakkı

Madde 45 - (1) Ürünün kullanımından kaynaklanan zarar hallerinde tüketici ve kullanıcının üreticiden tazminat isteme hakkı 06.03.2003 tarihli ve 4822 sayılı Kanun ile değişik 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri geçerlidir. Bu hüküm, tüketici ve kullanıcının diğer mevzuatlardan kaynaklanan tazmin hakkını etkilemez.

Piyasa gözetimi ve denetimi veri tabanı

Madde 46 - (1) Bakanlığın Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanı oluşturulup tam olarak işlerlik kazandıktan sonra, Denetimle görevli personel; denetime çıkmadan önce denetime haiz ürün, firma hakkında daha önce yapılmış denetim bilgilerini, mükerrerliği önlemek amacıyla Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanından kontrol eder. Bu durum risk taşıyan acil durumları kapsamaz. Ayrıca, denetime ait her türlü bilgiyi, denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin, Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanına girer.

Satışı geçici durdurma

Madde 47 - (1) Bir ürünün taklit olduğuna dair kuvvetli şüphelerin olması, taklit ve tağşiş üretim yapıldığının tespit edilmesi halinde bu ürünler derhal yedd-i emine alınır.

Sorumluluk Beyanı

Madde 48 - (1) Bakanlığımız görev tanımında yer alan gübrelerin üretimi/ithalatı ve piyasaya arzından dolayı tüketici ve kullanıcılara verdiği zararlar konusunda üreticiler sorumludurlar.

Tahşiş ve taklit ürün

Madde 49 - (1) 33 maddenin (e) bendinde belirtilen hususların tespiti halinde, sorumlular hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Ürünlerin satışları durdurulur ve tutanakla denetlenen işyerine yedd-i emin olarak teslim edilir. Ürün hakkında risk değerlendirilmesi yapılır. Bitki ve toprak sağlığı açısından tehlike arz etmeyen ürünler kamu yararı gözetilerek kullanılır. Tehlike arz eden ürünler ise tüm masrafları sorumlularından karşılanmak kaydıyla bertaraf edilir. Mücbir hallerde bertaraf masrafları il müdürlüğü bütçesinden karşılanır.

Tebliğat

Madde 50- (1) İdari para cezası ve/veya idari tedbirleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yer Almayan Hususlar

Madde 51 - (1) Aynı Yönetmelikte yer almayan hususlarla ilgili olarak 4703 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri geçerlidir.

Ek'lerin Değişikliği

Madde 52 - (1) Aynı Yönetmelik ekinde yer alan belgeler, gerekli görüldüğü hallerde veya ilgili Kanunlar, Yönetmelik ve tebliğ değişikliklerinde yönetmelik değişikliğine gidilmeden güncellenir.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 53 - (1) 25.04.2002 tarih ve 24736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kimyevi Gübre Denetim Yönetmeliği ile 09.03.2012 tarih 28228 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kimyevi Gübre Denetim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kalkar.

Yürürlük

Madde 54 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 55 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

